

SOMMER i LAND

Kulturnytt juni juli august 2019

BADEplasser
Trevatn//Monsestuelandet

FJORDFLYT 2019

LOKALmat
og **HÅNDverk**

**FRA FJORD TIL
HELVETE**

TID FOR TØMMER 14.-16. JUNI

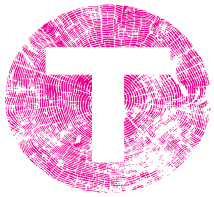
TØMMERkultur
på biblioteket

Søndre Land - Levende og landlig ved Randsfjorden

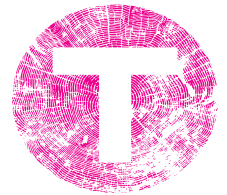
Informasjon og program Tid for Tømmer:
www.sondre-land.kommune.no / Facebook: Tid for Tømmer

TØMMERKULTUR

I SØNDRE LAND FOLKEBIBLIOTEK

FREDAG 14. JUNI KL. 18.30

PROGRAM

- Presentasjon av årets vedskulptur som i år utformes av den danske kunstneren **Søren Lose**. Han forteller om sitt arbeide som kunstner og spesielt om å jobbe med tre som materiale.

- **Bjørn Kåre Myskja**, professor i etikk og politisk filosofi ved NTNU, holder kveldens hovedforedrag:

Forvaltning av naturressurser fra et etisk perspektiv – hvorfor kommer tradisjonell moraltenking til kort overfor utfordringer med å løse klimakrisen?

Myskja arbeider med og er opptatt av etiske problemstillinger knyttet til anvendelse av moderne teknologi. Han har deltatt i flere offentlige råd og utvalg, og har ledet «samvittighetsutvalget» fra 2015 til 2016. Han sitter også i bioteknologirådet og er ellers synlig i det offentlige ordskiftet.

Vi ser i media at CO₂ - innholdet i atmosfæren stadig stiger, med store og til dels uante konsekvenser for klimaet på kloden. Det er stor grad av enighet om hva slags tiltak som må settes inn. Mange barn og unge har et stort engasjement for klimaet, mens bedriftsledere, politikere, og andre i ansvarlige posisjoner, samt folk flest, driver "business as usual". Hvorfor finner vi så lett argumenter for ikke å gjøre noe?

Samtaler med publikum i salen.

- «**Damslæppet**» i det tidligere fløtningsvassdraget Lomsjøelva – kort videofilm fra årets Damslæpp.

- Minikonsert med gruppa **Forglem Oss Ei** med musikkelevne Mary April Rose Sønsteby, Siv Aurlund, Jenny Hoel Lilleøren og Ida Askvig. De er i startgropa som musikere og spiller både klassisk, jazz og viser.

- Massivtre: Foredrag om Industrielt trebyggeri og massivtrekonstruksjoner v/Tredriveren i Oppland **Ole Jonny Kalstad**.

Samtaler med publikum i salen.

Og kanskje kommer regissør **Hans Petter Moland** som har røtter i Søndre Land, og kåserer rundt filmen «**Ut og stjæle hester**» hvis kalenderen hans tillater det. Vi viser uansett filmen igjen torsdag 13. juni og søndag 16. juni, kl. 19.00 begge dager (Kinoen i Hov, rådhuset)

Se den!

Land Catering står for servering av mat og drikke. Velkommen til en underholdene og interessant kveld for unge og voksne! Fri inngang.

Arrangør: Søndre Land folkebibliotek, Søndre Land skogeierlag og komité for Tømmerkultur med Roger Fløttum, Signe Fløystad Aune, Einar Struksnæs, Tone Gellein og Mona Tønnesland Tholin.

Til høyre: Søren Lose

Over: Bjørn Kåre Myskja

Over: **Forglem Oss Ei** med Ida Askvig, Mary April Rose Sønsteby, Liv Aurlund, Jenny Hoel Lilleøren.

ÅRETS VEDSKULPTUR LAGES AV SØREN LOSE (DK)

Tekst av Søren Lose, oversatt av Signe F. Aune,
foto: Tone Gellein

Vedmile (Monument for Fall) Vedstabel.

Hvorfor tre:

Tre er et naturlig materiale som jeg på et praktisk plan omgås med hver dag som fritidsbonde, og noe jeg stadig vender tilbake til i min kunst. Det er et levende og bæredyktig materiale som både er lett å bearbeide, utrolig sterkt og allsidig, men samtidig skrøpelig og forgjengelig.

Det er fascinerende å forestille seg at man med et og samme materiale både kan skape de mest sofistikerte former og de mest enkle, ydmyke konstruksjoner.

Og med vissheten om at de fleste trær omkring oss vil overleve oss med mange år, og at deres evne til å oppta og frigi CO2 er livsnødvendig, er det med respekt og takknemlighet hver gang jeg beskjefter meg med tre, enten jeg høvler i et stykke 400 år gammel eik eller planter et nytt.

Hvorfor denne treskulpturen:

Den koniske vedstabel fungerer på et rent praktisk plan som den mest plassbesparende måte å tørke tre på, en metode som fremdeles er utbredt i bl.a. Finland og Russland. I denne sammenheng er den riktignok fjernet fra den opprinnelige kontekst og funksjon, og fremstår som et selvstendig monument eller bygningsverk.

Treskulpturen er på én gang utrolig komplekst og minutiøst utført, samtidig med at det er en av de enkleste former for selvbærende konstruksjoner man kan bygge.

Den koniske formen er en urform som gjenkjennes fra en rekke naturlige som menneskeskapte konstruksjoner: hos insektene bl.a. i maurtuer og vepsebol og i tradisjonell arkitektur som f.eks. bake- og kalkovner, gravmonumenter eller matlagre.

Jon Balke og Søren Lose på første arbeidsdag i Fall, og planen er at skulpturen blir mer enn 4 m høy.

Søren Lose, f.1972, bor og arbeider i Arrábida, Portugal og København. Han er utdannet på Det Kgl. Danske Kunstakademi i København, Städelschule i Frankfurt M og Det Fynske Kunstakademi i Odense. Søren Lose utstiller internasjonalt og er representert i samlinger ved flere danske museer.

Vedskulpturen produseres i år, som vanlig, av Madstun: Se mer på www.madstun.com

Randsfjorden

1. Kråkvika, Hov (dronefoto: Bjørnar Iversen)

Ligger ved Randsfjorden, bare en kort spasertur rett vest for Hov sentrum. Her er det fin sandbunn og stort friareal rundt. Det er sandvolleyballbane i tilknytning plassen.

til

Dette er en offentlig badeplass.

2. Sagvika, Odnes

Badeplass på Odnes ved Randsfjorden. Nedkjøring ved Kronborgsbrua. Vakkert med utsikt mot Odnes Sag og Volleyballbane, klatrehus/sklie, griller, stupeflåte, utedo. Båtbrygge.

3. Mølleparken, Holmen (foto: Bjørnar Iversen)

Ligger i tilknytning til Holmen mølle. Båthavn, badeplass og en stor gressplen. Området utgjør den nederste delen av kulturstien langs Fallselva. Plassen ligger på kommunal grunn, men drives av Holmen vel.

4. Grimebakken ligger ved Randsfjorden rett vest for Grimebakken. Plassen driftes av Enger vel

5. Lomsdalsæ'n, Lomsdalen (foto: S. F. Aune)

Ligger på vestsiden av fjorden ved utløpet av Lomsdalselva. Fin badeplass. Utgangspunkt for turen Lomsdalsæ'n – Slotthaugen. Denne traséen er ryddet og merket. Drives av Ringelia og Bjørnerud vel.

6. Evenstua, Ligarda (foto: Opptur)

Ligger i Ligarda på vestsida av Randsfjorden. Fint samlingssted med båtplasser og mulighet for bading. Ligarda vel har ansvaret.

7. Brakarbrygga, Ringelia (foto: Opptur)

Ligger i Ringelia på vestsida av Randsfjorden.

8. Monsestuelandet, Halmrast

Ligger i Halmrast. Her finner du landet ferskvann. Paviljong, toalett og arkitekt Båtbrygge. Drives av Halmrast grendel

Søndre Land

s første fyrtårn ved
tektegnet gapahuk.
ag.

9. Meierilandet, Fluberg

Ligger nedenfor Fluberg stasjon. Flott båthavn med gjestebrygge. Fine bademuligheter. Fluberg vel har ansvar for anlegget.

Landåsvannet

10. Brennoddan, Landåsen (foto: Erland Jensen)

Brennodden ligger ved saga. Plassen drives gjennom et samarbeidsprosjekt mellom velforeninga, fiskerforeninga og skolen. I tillegg til bade plass er det tilrettelagt med fiskebrygge. Fint utgangspunkt for tur rundt Landåsvannet.

Trevatn

11. Vassendlandet

Ligger i nordenden av Trevatn, langs fylkesveien mellom Fall og Raufoss. Her er det en fin badestrand. Kano kan leies hos Ole Tom Søhagen, tlf. 91708011. Vassendlandet er dessuten et flott utgangspunkt for skogsturer både på beina og på sykkel.

12. Trevatn velpark

finder du i sørenden av Trevatn, også den inntil fylkesveien. Handikapbrygge og toalettanlegg. Skjerraelva kultursti går fra velparken på Trevatn oppover langs Skjerraelva. Velforeningen på Trevatn

13. Skrankefoss

Ligger langs Fylkesveien mellom Fall og Raufoss. Fallselva kultursti går fra Trevatn til Randsfjorden. Det pågår et arbeid med å fornye stien. Sommeren 2008 ble den ryddet og merket mellom Land tresliperi og Skrankefoss. Kulturstien omfatter 20 informasjonstavler som viser industrihistorien i tilknytning til elva.

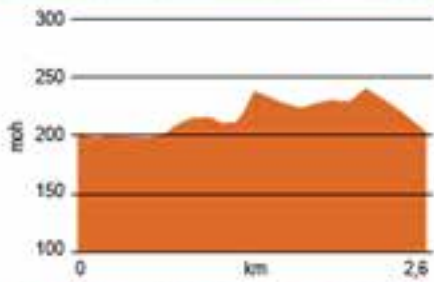
På nyrydda stier rundt Hov

Rundtur med utgangspunkt i Hov sentrum, gjennom eldre villabebyggelse og landskap med levninger fra førkristen kultur

Lett
Turen går på vei og sti

Lengde: Ca. 2,6 km
Parkering: Frivilligsentralen/
Hov sentrum

Du finner turen digitalt i turappen ut.no

Turer i Søndre Land
18 Hovsrunden

Turen starter ved Frivilligsentralen i Hov sentrum og går sørover og opp til venstre for Rema 1000. Den følger Hovlandsvegen med 100 års arkitekturhistorie. Ved Hovland følger vi bekkene til venstre som fører oss opp i et gammelt kulturlandskap med flere gravhauger og gravrøyser fra jernalderen. Forsøk på utgravninger i 1926 førte til et heller magert resultat, dog finnes det jernbæret funnet i området på Historisk museum. Vi passerer restene av det som var garden Røberg, trafikkert sist på 1800-tallet. Vi får med oss det nye iøynefallende beredskapsenteret. Returen gir oss utsikt over Randsfjorden og garden By som er Hovs eldste bosetning. Tilbake i Greftegulva ligger garden Grette med bygninger i sveisemål fra 1890-årene.

Turer i Søndre Land

27 turforslag er beskrevet på egne turkort, med turbeskrivelse og kart. Du finner disse hos Frivilligsentralen i Hov, i Servicetorget i Rådhuset, på flere av butikkene og hos Bjørnen på Odnnes. Du finner også kortene som PDF på www.bolyst.land Turene finnes også på ut.no

1 Hornskleiva

Tursti i og ovenfor Hornskleiva som starter i Land og går over til Hadeland med flott utsikt utover Randsfjorden, med flere kulturminner.

2 Hovsmarka

I tidligere tider gikk det mange stier til bebyggelsen i lia øst for Hov, som Rønningen, Haukås og Svea. Denne turen tar oss med på noen av dem.

3 Valdresvegen

Denne turen tar deg tilbake på gamle stier. Valtresvegen var bindeleddet mellom Toten og Valdres, og det har vært mange dramatiske hendelser her opp gjennom århundrene.

4 Lifossene

Turen tar deg til den flotte, gamle steinmursdammen fra 1915 ved Gåstjern, før den fører deg videre til Lifossene.

5 Sæterhaugen

Sæterhaugen byr på vid utsikt mot Veståsen og fjellene bakenfor, Vikarfjellet, Vassfarskaret og Norefjell. Ved posten er det en spesiell «Erfaringsstol», satt opp av Peder Istad.

6 Vammen

På denne turen får du oppleve Fluberg Vestås med sitt fine turterreng. På Vammen kan du se et godt bevart setertun og nyte en fantastisk utsikt over Fluberg.

7 Skrankehøgda

Historisk tur langs tidligere tiders industriareal, til den gamle skytebanen med steinsatte anvisningsgraver fra midten av 1890-tallet og den over hundre år gamle idrettslassen.

8 Orrfugltjern

Orrfugltjernstien ligger på framåsen i Ringelia og er en rundtur i et trivelig område som representerer det typiske for den fremre vestås i Søndre Land.

9 Sølvbruhaugen

Denne turen har to alternative startpunkt, som gir henholdsvis kort (ca 2 km en vei) og lang (ca 6,5 km en vei) tur. Begge alternativene har mål ved gapahuken i Sølvbruhaugen.

10 Varpet

Fin skogstur på gamle stier hvor du kan se rester etter en husmannsplass. En del av turen går også på den gamle ridevegen fra Landåsbygda til Fluberg kirke.

11 Øistadsætra

Turen om Øistadsætra går via gamle slåttenger som ble brukt til dyrking av gress av småbrukerne i Lausgarda.

12 Odnnesberget

Turen over Odnnesberget er en bratt og luftig tur med kjempfin utsikt over Randsfjorden og Dokkadeltaet med områdene rundt.

13 Slottshaugen

Turen starter ved badeplassen Sæen i Lomsdalsroa. Her er det greit å parkere, og det er oppslagstavle som forteller litt om bygdeborgen og kulturstien opp dit.

14 Prestgardsrunden

Denne turen tar deg innom kulturhistoriske minner som Fluberg prestgard, gamle Bergenske hovedveg, tuftene etter gamle Fluberg kirke og nåværende Fluberg kirke.

15 Valdresvegen 2

Stien er en fortsettelse av turkort 3 «Valdresvegen». En gammel veiforbindelse mellom Toten og Valdres. Denne turen går fra elva Skjegga til Presterud grendehus i Nordre Østbygda.

16 Fallselva

På kronglete sti langs Fallselvas midtre parti. Turen tar deg fra det ene sliperiet til det andre via den storslagne Fellopen og gamle rørgater.

17 Vennehøgda

Vennehøgda med sine 750 moh er den høyeste toppen i området. Fra Tusseplassen har du et vidt skue utover åsene og fjellene.

18 Hovsrunden

Rundtur med utgangspunkt i Hov sentrum, gjennom eldre villabebyggelse og landskap med levninger fra førkristen kultur

19 Holmenmarka

I Holmenmarka går det gamle stier på kryss og tvers. Turen går gjennom variert natur og det er gode muligheter for å plukke blåbær, tyttebær, molte og sopp.

20 Skjellingshovde

Fra Øyvasslia til Store Skjellingshovde, Søndre Lands nest høyeste punkt 856 moh. Toppen av branntårnet gir et mektigt panoramaskue.

21 Nerbysætt

Skogstrekningen n Sevaldselva (Lause) område. Denne tur

22 Settonlia

Setervegen fra Set er en strabasiøs og kroppslig og kultur skulpturer og insk

23 Vestre Tre

På spennende sko Trevatn, i et idyllisk mellom Søndre Lan

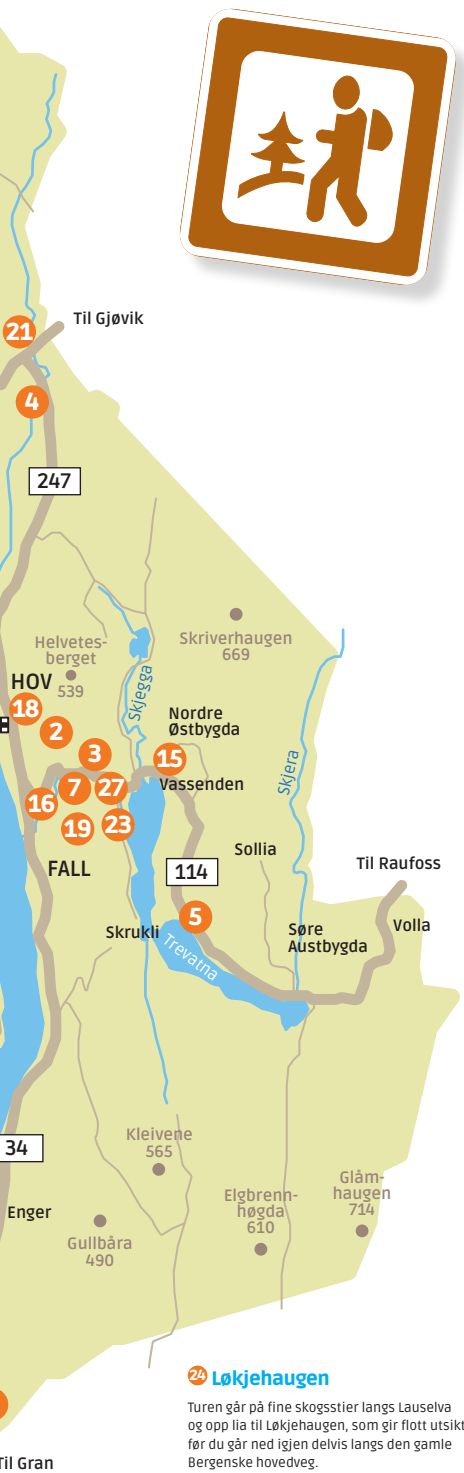
Turene er også beskrevet på www.ut.no

Delta på Hovsrunden med kjentmann Ragnvald Einbu under Tid for Tømmer:

Lørdag 15. juni kl. 15.00

Oppmøte på Frivilligsentralen i Hov. Turen ender på Galleri Grette med påfølgende omvisning i årets festivalutstilling.

24 Løkjeaugen
Turen går på fine skogsstier langs Lauselva og opp lia til Løkjeaugen, som gir flott utsikt før du går ned igjen delvis langs den gamle Bergenske hovedveg.

25 Ridevegen
En gammel ferdselsåre som går fra Fluberg kirke, opp lia ved Granum Gård, over Råumsåsen, om Vestrumsbygda til Landåsvannet.

26 Hovslisætervegen
De gamle setervegene fra Vestsida og opp på åsen har blitt ryddet og merket opp. En av disse turene er den gamle setervegen fra Ligarda til Hovslisætra.

27 Fallselva kultursti
Kulturstien langs Fallselva er Søndre Land kommunes tusenårssted. 20 info-tavler langs hele elveløpet gir deg nyttig viten om industrihistorien. g

Aksjon TURMÅL 2019

S Ø N D R E L A N D

Tur med kjentmann:

Mai: 13., 20., 27

August: 19. og 26.

Juni: 3., 11., 15. og 24.

September: 2., 9. og 16.

Juli: Ferie

Se startkort for mer informasjon
Ta med mat og drikke hvis ikke annet står.

Arr.: Lag og foreninger i samarbeid med Frivilligsentralen og Folkehelsekomiteen i Søndre Land

Aksjon Turmål

- en årlig turaksjon i hele Søndre Land kommune.

I 2018 startet vi opp med turkort (se eksempel 18 på motsatt side) for 12 turer i Søndre Land. For 2019 er det laget 15 nye turer, hvor 12 av dem inngår i årets Aksjon turmål.

Dette er turkort nr. 13 til 24. Det er laget et eget startkort for disse 12 turene som man klipper de ulike turene. På startkortet står også dato for **turer med kjentmann**.

Startkort og turkort finner dere på kommunens nettsider.

De finnes også i papirformat i servicetorget, på Bjørnen, Joker og andre samlingspunkter i kommunen.

Turene finns også i digital turapp: ut.no

ALLE er med på å forme et lokalsamfunn

Søndre Land

INN i FRAMTIDA

ALLE er med på

Søndre Land har i likhet med andre distriktskommuner utfordringer med fallende folketall, skjev aldersfordeling og en utfordrende kommuneøkonomi. Dette er utfordringer kommunen ønsker å gjøre noe med. Derfor er det satt i gang et prosjekt som har fått navnet Søndre Land i møte med framtida.

For å få synspunkter på hva som kan gjøres for å skape mer vekst og utvikling i Søndre Land, har det i løpet av våren blitt gjennomført to arbeidsverksteder. Politikere, representanter fra næringsliv, foreningsliv, ungdomsklubben og ansatte i kommunen, er blant de som har deltatt på arbeidsverkstedene.

Telemarksforskning, som har vært engasjert til forprosjektet, leverte i midten av april en sluttrapport

med analyse av omstillingsbehovet og forslag til strategier og tiltak i det videre arbeidet. Rapporten er tilgjengelig på kommunens hjemmeside. Hovedutfordringen for Søndre Land er i følge denne rapporten å snu en negativ befolknings- og næringsutvikling. Folketallet har sunket med omkring 500 innbyggere de siste 20 årene. Antall

arbeidsplasser er redusert med omkring 400 i samme periode. For å lykkes med en snuoperasjon må det – i følge Telemarksforskning – løftes i flokk. Politikere, næringslivet, lokale foreninger, kommunens administrasjon og innbyggerne må gå sammen om en felles innsats for lokalsamfunnet. I første omgang må det utarbeides noen felles mål, og det må holdes fast på målene over tid.

«Slipp til alle gode krefter» er ett av de konkrete rådene i rapporten. Gjennom arbeidsverkstedene har Telemarksforskning registrert at lokalsamfunnet har mange aktører og ressurser som vil og kan bidra i samfunnsutviklingen. Kommunen oppfordres til å etablere

møtearenaer hvor disse kreftene kan samles.

Høy grad av tillit mellom aktørene i lokalsamfunnet er i følge Telemarksforskning avgjørende for å lykkes med omstillingen. Forskning viser at lokalsamfunn som scorer høyt på tillit, er de som oppnår best resultater i lokalt utviklingsarbeid. Men tillit kan ikke vedtas, den må opparbeides og utvikles over tid. Tillit bygges i følge Telemarksforskning blant annet gjennom åpne prosesser med bred deltakelse fra befolkningen.

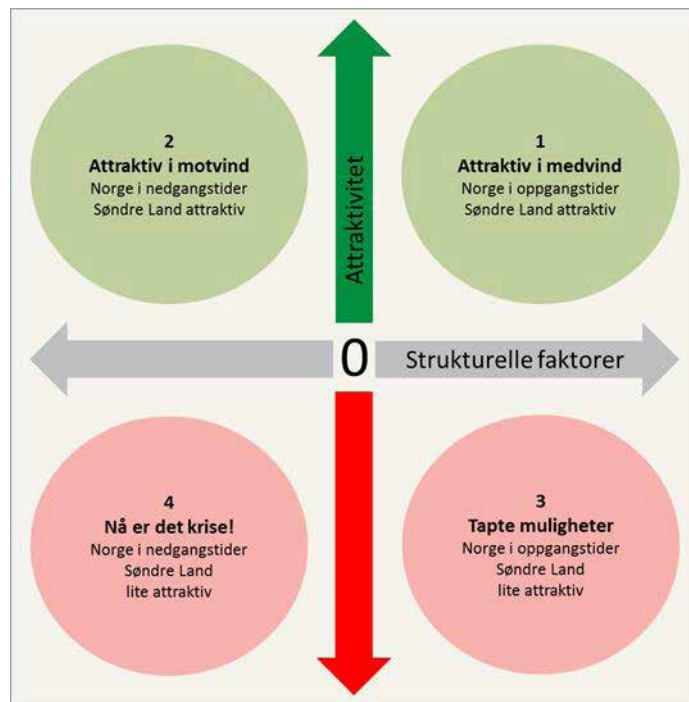
Telemarksforskning presenterer fire mulige framtidbilder for utviklingen i Søndre Land fram mot 2040. Framtidbildene er avhengig av hvor godt det går med nasjonen Norge og i hvilken grad Søndre Land lykkes med å øke attraktiviteten. Hvis begge disse faktorene utvikler seg i en gunstig retning, anslår Telemarksforskning en vekst i innbyggertallet fra dagens nivå på cirka 5600 personer til omkring 6 100 personer i 2040. Hvis Søndre Land ikke lykkes i arbeidet med å øke attraktivitet, vil folketallet fortsette å synke. Med en fortsatt negativ utvikling i Søndre Land sammen med lavere vekst

og folketall i landet som helhet, kan befolkningstallet i følge Telemarksforskning være under 4 500 personer i 2040.

Kommunestyret vedtok 13. mai å sette i gang et hovedprosjekt basert på anbefalingene i forprosjektet. **Det innebærer blant annet å utforme noen konkrete mål for utviklingen av lokalsamfunnet, involvere innbyggerne i arbeidet med å oppfylle målene og sette i gang nye tiltak innenfor områdene folkehelse, næringsutvikling og gode bomiljøer.** Dette arbeidet startet opp i midten av mai i år.

Av Knut Åge Berge, kommunalsjef og prosjektleder for Søndre Land i møte med framtida

Foto: Fra arbeidsverksteder med Telemarksforskning våren 2019

å bygge et oppvekstmiljø

Forebyggende barne- og ungdomsarbeid – hva er det?

Forebygging handler om å forsøke å begrense uønsket utvikling. Trolig har alle unge i Søndre Land lyst til å bidra til fellesskapet og å ha en meningsfull hverdag. For mange

handler dette om å ha venner og fritidsaktiviteter, skole eller arbeid å gå til, og om å ha følelsen av å være en viktig brikke i livet til andre.

Forebyggende arbeid foregår på mange arenaer i et lokalsamfunn. I alle sektorer i kommunen, i næringslivet og i frivillig sektor. I barnehagen, på skolen, idrettsbanen, teaterscena, Rema 1000 og Rådhuset. Og sist, men ikke minst, i hjemmene.

På helsestasjonen følges barnas utvikling.

De måles og veies. Hørselen testes, og de vaksineres mot sykdommer. Man kan få råd om amming, fysisk aktivitet, skolevegring eller ungdommens kontakt med rus og alkohol. Slik bidrar helsesykepleiere, sykepleiere, leger, fysioterapeuter og ergoterapeuter i det forebyggende arbeidet. Gjennom oppveksten tilbringer de ansatte i barnehagene, skolene og på SFO mye tid sammen med barna og ungdommene, og gjør sitt beste for å ivareta hver enkelt persons behov. De gir mat, omsorg og nye bleier, tilpasser undervisning og smører ski. Slik bidrar SFO-lederen, spesialpedagogen, barnehageassistenten, læreren og rektoren i det forebyggende arbeidet.

I plan- og bygningsetaten legger de til rette for gode oppvekstmiljøer. Å vokse opp i trygge, trafikksikre miljøer med områder tilrettelagt for lek og aktivitet kan påvirke et

barns muligheter videre i livet. Slik bidrar en byggesaksbehandler, en ingeniør og en samfunnsplanlegger i det forebyggende arbeidet. Kultursektoren gir tilbud om kulturskole, kino, ungdomsklubb, bibliotek, musikk- og kulturarrangement. Å ha fritidsaktiviteter og kulturtilbud å gå til, gir følelse av å høre til i fellesskapet. Slik bidrar klubbarbeideren, danselæreren, bibliotekaren og teaterinstruktøren i det forebyggende arbeidet. Næringsliv, kirka, frivilligsentralen, idrettslag og frivillige organisasjoner gir tilbud om, og støtter fritidsaktiviteter. De inkluderer alle, trykker reklame, merker baner og knytter skolisser. Slik bidrar sponsorer, prester, leksehjelpere, trenere og vaffelstekere i det forebyggende arbeidet. Slik kunne man fortsatt og fortsatt. ALLE er med på å forme et oppvekstmiljø.

Familiene og foreldrene har et stort og viktig ansvar, som de aller fleste tar på det største alvor. Men ALLE trenger støttespillere når de skal følge barna sine gjennom oppveksten og inn i voksenlivet. Veien er ikke uten hindringer.

Mye er kommunens ansvar, og det jobbes det med, blant annet gjennom prosjektet Folkehelse 2025. Men det er ikke bare det offentlige som har ansvar for framtida. Forebyggende barne- og ungdomsarbeid er en dugnad som hele lokalsamfunnet bør delta i, og ta ansvar for. Alle sammen. Det handler om bevissthet og om valg.

Søndre Land oppfordrer deg til å bli med på dugnaden forebyggende barne- og ungdomsarbeid!

Av Ida Storberget, tverrfaglig koordinator for forebyggende barne- og ungdomsarbeid i Søndre Land

Kjør For Livet

Som et resultat av arbeidet med Folkehelse2025 ble det etablert en Kjør for Livet (KFL) klubb i Søndre Land januar 2019. Det er 5 ungdommer fra Søndre Land og 2 ungdommer fra Nordre

Land som utgjør klubben. Kjør for livet er et tilpasset fritidstilbud for barn og unge. En KFL klubb består av 5-7 ungdommer som sammen med 2-3 faste teamveiledere møtes på klubblokalet en kveld pr. uke. Teamet samles rundt gode opplevelser, felles regler og interessante aktiviteter som skaper mestring, glede og samhold.

I Søndre Land er Veronica Beck teamleder og hun har med seg to veileder,

Odd Magne Ødegård og Thomas Nerli. Klubben er lokalisert sammen med dagtilbudet i det gamle vaskeriet på Sølve. Kjør for livet handler om ekte aktiviteter, ekte arbeidsoppgaver og ekte samarbeid. Her skapes sterke historier – historier som inspirerer, påvirker og utvikler alle som er tilstede.

Av Sander Willassen, kulturkonsulent og delprosjektleder utdanningsnivå.

Søndre Land
Seniordans

Foto: John Harry Jenack
Montasje: E. S. Jenack

Søndre Land Seniordans er 20 år og står nå ved et veivalg - fortsette eller avslutte.

Seniordans er trim for kropp og sinn for både kvinner og menn, single og par fra 50 år og oppover. Dans til fengende musikk, kaffepauser, hygge og latter. Sosialt nettverk får vi ved å være sammen med andre lag. Vi blir invitert i lokallag og til store samlinger, og slik blir vi kjent med likesinnede.

Men, skal dansen kunne fortsette, trenger vi flere dansere og vi trenger danseledere.

Er det noen, helst to, som kan tenke seg å gå på gratis kurs og bli danseledere? Kurs er krav fra Seniordans Norge. Til høsten flyttes dansen fra dag- til kveldstid:

Ny tid blir Torsdager fra kl. 16.30 til 18.30 i festsalen, Rådhuset i Hov.

Søndre Land Seniordans fyller 20 år i år. Det hadde vært hyggelig å kunne ønske mange nye dansere velkommen til jubileumsfest til høsten.

God sommer og vel møtt!

For Søndre Land Seniordans Gudrun Skogstad

Storviltprøve på Kongen

Trening og storviltoppskyting:

Onsdager: 5-12-19-26 juni
Lørdag 29. juni

Onsdager: 7-14-21-28 august
Lørdag 31. august

Onsdager: 4-11-18 september
Lørdag 7. september

Søndre Land Skytterlag
Storviltgruppa

SOMMERTURER DNT GJØVIK/BARNAS TURLAG:

For mer informasjon og flere turer [www.http://gjovik.dnt.no](http://gjovik.dnt.no)

KANOTUR PÅ TREVATNA, SØNDRE LAND

Fellestur - Arrangør DNT Gjøvik og Omegn

Dato: 4. juni kl. 17:30 - Påmelding: Innen 3. juni

Vanskelighetsgrad - Enkel
Passer spesielt for Voksne

Turen tar ca. 3 t. DNT har kanoer til utlån.

Si fra når du melder deg på om du trenger kano.

Turledere: Mari Lundby, tlf. 970 19 495, og Lise Lundby, tlf. 466 16 148

DNT Gjøvik og Omegn

Barnas Turlag

Oppmøte: Vassenden i nordenden av Trevatna (fv. 114 mellom Raufoss og Fall)

Utleie av kommuneskogens enkle skoghusvær

(Leies fortrinnsvis ut til kommunens innbyggere)

Mærithytta ved Trevatn har strøm; kr. 250,- pr døgn. Piggerud på Øståsen mot Gran; kr. 150,- pr døgn. Krokvashtytta ved Krokvatnet på Veståsen, nesten på grensa til Sør Aurdal; kr. 155,- pr døgn. Snøploghytta, liten hytte som man finner med utgangspunkt i Varpdalsvegen; kr. 75,- pr døgn. Bamsebo ved Langtjernet i Enger; her skal det på plass en avtale med Enger Vel slik at hytta vil være til leie i år.

For å avtale leie ta kontakt med Anette Sand:

anette.sand@sondre-land.kommune.no

Mærithytta. Foto: Anette Sand

Randsfjord
Handel

Tlf. 948 56 463
www.randsfjordhandel.no

Planter, blomster og busker til hagen!

Velkommen til en hyggelig og lokal handel i sommer, vi har mange gode tilbud og flotte nyheter. Hos oss får du noe til hele familien under samme tak. Vi har service og kunnskap som vårt varemerke.

- litt mer personlig

Vi møter deg med ett smil :-)

Handelstanden i
Sentrumsvegen i Hov

Tid for Tømmer
Lørdag 15. juni.

Hov
Blomster

61 12 22 04

Hov Blomster
-50% på en mengde varer:
fredag og lørdag under Tid for
Tømmer 14.-16.juni. Vi har masse
fine sommerblomster!
Velkommen innom for en
hyggelig handel.

STUEDAL

FOTO REKLAME PR

FOTO REKLAME PR

Søndre Land IL Ski arrangerer i samarbeid med Søndre Land IL Friidrett motbakkeløpet «Fra fjord til Helvete» i Hov. Løpet har start nede ved Randsfjorden ved båthavna, og følger Fjordvegen opp til Hov sentrum. Etter å ha passert gjennom Hov sentrum går løypa videre opp Lensmannsgutua og videre Åsvegen til Helvete på toppen av Åsvegen. Løypa er 4 kilometer lang og har en total høydestigning på vel 400 meter.

Løpet er åpent for deltakere i alle årsklasser, og er inndelt i aldersklasser med tidtaking, samt trimklasse:

- J/G 0-10 år
- J/G 11-12 år
- J/G 13-14 / 15-16 / 16-19
- K/M 20-29 / 30-39 / 40-49 / 50-59 / 60+
- Trimklasse uten tidtaking

LØRDAG 15. JUNI 12:00

MOTBAKKELØPET FRA FJORD TIL HELVETE

WWW.FJORDTILHELVETE.NO

Start vil foregå i to puljer.

J/G 0-10 år med tidtaking og trimklasse uten tidtaking starter kl. 12.00.

Øvrige starter i pulje to.

Starttidspunktet for andre pulje avgjøres ut i fra antall påmeldte, og informeres om av speaker i startområdet.

Startkontingenter:

Barn 0-12 år og deltakere 13 år og eldre med NFI's helårslisens for 2019: 170 kr.

Deltakere 13 år og eldre uten lisens: 200 kr. (engangslisens inkl).

Trimklasse uten tidtaking:

Barn 0-12 år og deltakere 13 år og eldre med NFI's helårslisens for 2019: 80 kr.

Deltakere 13 år og eldre uten lisens: 100 kr. (engangslisens inkl).

Prisene gjelder ved påmelding innen 8. juni kl. 23.59

Ved etteranmelding - påmelding senere enn 8. juni: Alle priser dobles

Åpent for online etteranmelding fram til kl. 12.00 på løpsdagen.

Du kan også etteranmelde deg i startområdet ved båthavna på løpsdagen fram til kl. 11.00.

Løpet så dagens lys i 2015 etter en idè fra Ole Christian Dalby som så muligheter til et spektakulært løp bygget på idrettshistorie fra Søndre Land.

"Fra fjord til Helvete" inngår i bygdefestivalen "Tid for tømmer" som arrangeres i Hov 14. - 16.juni.

Ved spørsmål om løpet har arrangørene følgende kontaktperson:

Lars Bjørnsveen (SLIL ski) Tlf. 908 89 759

ÅRLIG FOTBALLCUP: S

foto: fra SL-fotball/fb

Alle foto og tekst: Bjørn Stuedal

SØNDRE LAND IDRETTS- PARK 8. - 9. JUNI

CUP 2019
Hov i Søndre Land - 8.-9. juni 2019

Land løpskarusell 2019

Alle onsdagsløp starter kl: 18:30, påmelding en halv time før start

Onsdag 8. mai: Lyngstrand Camping.

Terrengløp 400 – 3600 m

Onsdag 15. mai: Dokka stadion.

Baneløp 300m, 600m og 1500m, trekamp med 60m, lengde og liten ball for barn.

Onsdag 22. mai: Lands museum.

Terrengløp, 300m, 800m og 3200 m

Torsdag 30. mai: Rådhuset i Hov.

Landsstafetten m. innlagt gateløp. Start gateløpet kl 14.00. Distanser: 400 m/750m/2400 m

Lørdag 1. juni: Hov stadion.

Friddrettens dag med innlagt løpskarusell. Start løpskarusell kl 13.00.

Distanser 370m/740m/2960m

Onsdag 12. juni: Renseanlegget på Dokka, «folkestien».

Terrengløp. Distanser 500m/3500 m.

Onsdag 19. juni: Kråkvika Hov.

Null-løp. To runder med minst mulig tidsdifferanse. Runder på 600m, 800m eller 1500m

Onsdag 14. august: Ringelia stadion på Vestsida

Onsdag 21. august: Sollisvingen Dokka, 1km sør for sentrum

5000m gateløp Dokka- Odnes. Sykkel for barn. Kontrollmålt løype.

Onsdag 28. august: Dokka stadion

800m og 3000 m. 3 kamp for barn, løp/hopp/kast.

Onsdag 4. september: Grønvold mølle i Torpa

10 og 3 km landeveisløp. Kort løype for barn.

Onsdag 11. september: Lands museum.

Løp så mange runder du rekker på 20 minutter. Barn løper i 10 minutter.

Premieutdeling for karusellen.

Premier til alle inntil 12 år som deltar i minst 3 løp, og alle 13 år og eldre som deltar i minst 5 løp.

Startkontingent:

Over 80 år: 60 kr per løp. Ikke lisenskrav.

15-79 år: 60 kr per løp. Helårslisens, eller karusellisens kr 50. Kan delta i et løp uten lisens.

13-14 år: 30 kr per løp. Helårslisens eller karusellisens kr 30. Kan delta i et løp uten lisens.

12 år og yngre: 30 kr per løp. Ikke lisenskrav.

PS: Medlemmer i Søndre Land IL Friddrett og Nordre Land IL Friddrett får redusert startkontingent med 10 kroner på hvert løp.

DOKKADELTAET Våtmarkssenter

Tekst: Tonje Berland / Foto: Thor Østbye

Boblende, brusende og fossende er vannets ferd ned fra fjellene. Noen steder renner det ganske stille, med speilblanke flater, man kan se ørreten vake og store ringer brer seg i vannet. Stedvis blir vannet stoppet av hindringer, demmer seg opp og samler seg en stund. Men nedover går det like fullt. Nedover, nedover, nedover til fjorden - og til Dokkadeltaet, slik det har gjort i tusener av år.

Vannets vei fra fjell til fjord er også nettopp det som har skapt det flotte naturreservatet Dokkadeltaet som vi finner innerst i nordvestenden av Randsfjorden. Naturkomplekset elvedelta oppstår når vannet fra en eller flere elver møter større innsjøer eller hav. Da legger vannet gradvis fra seg grov- og finmateriale det har plukket med seg på ferden sin ned fra fjellene og åsene. Dette skaper de vakre og slyngede elveløpene og næringsrike mudderbankene som er så viktig for blant annet fugler, fisk og insekter.

Økosystemet som deltaområdet skaper, gir grunnlag for mange fuglearter. Straks det er åpne råker i fjorden slår de første seg ned. Her er det godt å være fugl. Dokka og Etna sørger for næring til slitne sommergjester som har reist langt, og snart er deltaområdet fylt med hektisk fugleaktivitet. **Toppdykkeren** er en av de mest staselige, og en fast hekkefugl. I tillegg kan du observere storspove med sitt buede, overdimensjonerte nebb og karakteristiske høye og hoiende triller. Småfugler som **gulerle** og **linerle** raster ofte i deltaet på vei til hekkområder, og kan ses i rask og akrobatisk, nesten hoppende jakt på insekter ute på mudderbankene.

Andre småfugler du kan være heldig å treffe på om du tar turen langs kanten av Dok-

kadeltaet er den svært så sjarmerende **stjertmeisen**. Vi i Norge er så heldige å ha en underart

av stjertmeis som er spesielt vakker, med snøhvitt hode og bryst, slik at den nesten ser ut som en snøball på pinne der den fyker rundt i gråorskogen langs vannkanten. Er du ute på sen kveldstur kan du være heldig å høre for eksempel en kattugles spøkelsesaktige hukring eller observere en av dem på jakt. Ugler bruker sine asymmetriske ører til å bedømme nøyaktig hvor et byttedyr befinner seg i mørket. Lydbølgene treffer hvert øre på forskjellige tidspunkter, og da kan uglen vurdere både avstanden til byttedyret og hvor lyden kommer fra!

Sommeren er rik i deltaet, med frodige enger på mudderbankene, og er **en fantastisk tid å padle på oppdagelsesferd** gjennom labyrintene som dannes av mudderbanker begrodd med grønt starr og siv.

Har du med fiskestang og en kikkert kan det hende du får både fiskefangst og fuglefangst på turen. **Bare husk ikke å forstyrre fuglelivet unødvendig, og i naturreservatet er det ikke lov å gå i land på mudderbankene under hekketid fra 15. mars til 31. oktober.**

HISTORIE OG LOKALER

Dokkadeltaet våtmarkssenter ble grunnlagt i 2008, og ligger på Odnas i Søndre Land kommune med orkesterplass til naturen i

Dokkadeltaet naturreservat. Deltaet ble vernet i 1990 på grunn av sin betydning for blant annet trekkende og rastende fugler. Våtmarkssenterets kontorbygg Naturhuset på Odnas rommer, foruten kontorer til de ansatte, et stort lokale som benyttes til utstillinger, utleie og veiledning av skoleklasser og andre. Nå bygges enda et bygg for å romme de ansatte som stadig blir flere - 14 ansatte (ca. 11 årsverk).

FORMIDLING

Våtmarkssenteret har siden oppstarten jobbet med å gi gode naturopplevelser til både lokale og andre besøkende. **På senteret i sommerferien får du veiledning om naturverdier med fokus på truede arter og naturtyper, du kan prøve fuglekikking, med teleskop eller være med på ringmerking av småfugl, lære om våtmarksnatur og mye mer.**

Du kan også benytte fugletårnet og de mange stiene for å utforske området på egen hånd. På motsatt side av fjorden, i Nordre Land kommune, ligger Pålebrygga og Fjordheim. Her kommer du tett på fuglelivet og dramaer som utspiller seg i deltaet. Fiskeørna som beskytter gjeddefangsten sin fra mobbende kråker er et vanlig skue vår og sommer i Dokkadeltaet.

Bioøkonomi - nytt fag for framtida i Land og Innlandet

SLÅTTEMARKER

Vi jobber aktivt for å holde Land sine gamle og velduftende blomsterenger, også kalt slåttemarker, i hevd. Denne naturtypen er viktige for overlevelsen til de mange pollinerende insektene som sliter i disse dager. I tidligere tiders kulturlandskap var det mange flere slike ugjødslede teiger med stort mangfold av blomsterarter, mens det meste av åpen mark nå drives intensivt og med monokulturer av gress eller korn. På grunn av blant annet arealbruksendringer som fører til færre blomsterrike arealer blir det stadig færre insekter generelt og pollinerende insekter spesielt. **Nærmere en**

tredjedel av de mest effektive pollinatorenne våre, villbiene (inkl. humler), er på den norske rødlista over truede arter.

ÅPENT I HELE SOMMER!

hver onsdag og lørdag kl. 10:00 – 16:00 i skoleferien (uke 26 t.o.m. uke 32//24. juni - 11. august)

I år kan vi by på mange spennende aktiviteter som fløytelaging, guidede kanoturer og ringmerking av fugler. Du kan også leie kano, fiskeutstyr, kikkerter og teleskop til egne turer.

Sjekk vår Facebook og dokkadeltaet.no for en oversikt over våre aktiviteter!

«Det er allerede biofyring i Nordre Land kommune, vi må henge mer med i Søndre, sier Kitty Selj, biolog og lærer ved Dokka videregående skole, og føyer til «som for øvrig burde byttet navn til Land videregående skole.»

Bioøkonomi kom i stand i et nært samarbeid med Dokkadeltaet våtmarkssenter, som utviklet fagplanen i samarbeid med skolen. Det var flere skoler i Oppland som søkte om å få bioøkonomi som nytt fag fra skoleåret 2018/19. Av tre som fikk tilslag, er det kun Dokka som har kommet i gang med fagtilbudet. Bioøkonomi finnes som programfag på en skole på Jæren og

som landslinje på Rjukan. Dette er målet for Dokka også – at faget blir en to-årig landslinje for vg2 og 3, som tilbud både for yrkesfag og studiespesialisering. Neste år, i påvente av godkjente fagplaner blir kurset 5 t/uke og målet er at tilbudet går til både yrkesfag og studiespesialisering,

med 5 t/uke i to år.

For årets kull, gikk alle på studie-spesialisering med enten realfag eller økonomi som retning videre. I år har 10 elever fra Nordre og Søndre Land samt Etnedalen hatt faget på sin timeplan. Ivrige elever forteller om inspirerende og lærerike timer og dager. De har vært på flere turer i innland og utland: Borregård, Svalbard, England, Gjøvik. De har møtt næringsliv og store fagmiljøer som jobber med biobasert næring; som bidrar til en klimavennlig og bærekraftig samfunnsutvikling og som ligger i forkant av utviklingen av biobasert produsjon og resirkulering av søppel-avfallshåndtering. Alt hva man kan bruke trevare til som i dag er

oljebasert (plast). Gjennom dette faget har elevene fått mange erfaringer og opplevelser knyttet til nye språk, kulturer og yrker - de har blitt kjent med helt nye landskaper som vil påvirke deres holdninger og valg videre i livet.

Hva har dere lært? Hvorfor er faget viktig? Hva tar dere med videre? Fritt sitert fra årets kull:

Sim: Temaet øker bevisstheten vi har om klima. Solveig: Bærekraft er aktuelt for alle og det viser seg at det lønner seg

også. Emilie: El-bilbatteriet - hvor blir det av? Vi blir mye mer kjent med arbeidslivet. Sivert: Det finns penger i noe som er smart og bærekraftig. Martin: Mye praktisk erfaring. Miljøarbeid i praksis. Kontakt med store bedrifter. Hanna: Bevisstgjøring og kunnskaper. Hvordan bruke de ressursene vi har? Petter: Viktige valg for framtida. Besøk på ulike bedrifter. Ja, faget har påvirket mine planer videre. Trine: Viktig for verden videre. Bærekraftig

verdiskaping som en grunnlinje! Sigurd: Mer og mer relevant i dagens samfunn. Hvordan kan vi skape mer grønt?

Ungt entreprenørskap: Landsbysnacks vinner bærekraftprisen i fylkesmesterskapet i 2019! Flere av elevene på bioøkonomi står bak.

Begge foto: Bioøkonomi Dokka VGS.

av Tone Gellein, kultursjef

KLIMA- og ENERGIPLANEN for Søndre Land 2019 - 2028

Kommunen må samarbeide med aktører utenfor kommunen. Allerede i dag er det samarbeid med Dokkadelta våtmarkssenter om innsamling av plast m.m. langs Randsfjorden og bruk/utlån av El-sykler til kommunens innbyggere. De som ønsker å låne El-sykkel kan henvende seg til Frivilligsentralen i Hov!

Det er viktig med engasjement og bevissthet hos den enkelte innbygger og næringslivet i kommunen. At hele Søndre Land-samfunnet drar i samlet flokk vil være med på at Søndre Land kan bidra til at nasjonalt mål nås. Kommunestyret vedtok i mars ny revidert plan, tidligere plan var fra 2011.

Klimaplanen involverer både kommunens virksomheter og hele Søndre Land samfunnet. Det er jobbet mest internt i planarbeidet og det er derfor flest tiltak som berører kommunal virksomhet. Det har vært ønskelig å gripe tak i forhold som er realistisk å gjennomføre og forhold som kan ha stor effekt med bruk av begrensede ressurser.

Gjennom denne planen synliggjøres kommunens forpliktelser til å bidra med at Norge oppnår reduksjon i klimagassutslipp på 40% innen 2030. Dette kan oppnås gjennom reduksjon av energibruk og lavere utslipp av klimagasser. **Bjørn W. Horn** (på bildet) ble i 2017 ansatt i en del-stilling for å jobbe med ny klima- og energiplan. Planen er laget som en kommunedelplan etter Plan- og bygningsloven.

Det ble først utarbeidet et planprogram som ble politisk vedtatt etter høring. Dette ga føringer for det videre arbeidet med selve planen. Det kom mange nyttige innspill da planen var på høring og offentlig ettersyn høsten 2018.

Hovlitunet: Noe av det mest synlige som bidrar til lavere klimautslipp er byggingen av nytt omsorgssenter i massivtre og framtidig bygging av biobrenselanlegg i Hov.

Handlingsplanen i Klima- og energiplanen nevner over 50 ulike små og store tiltak - utdrag:

Kommunal bygningsmasse: Strategiplan for energisparing, effektstyring i større bygg, gå over til biodrivstoff i varmeanlegg, vurderer framtidig solcelletakstein på Hovlitunet, energimerke bygg.

Teknisk drift: Gjennomgang av kommunalt gatelys, tilkobling offentlig nett og oppgradere stikkrenner, bedre restavfallsordningen, vurderer utnyttelse av fosfor i kloakkslam

Landbruk: Klimatiltak tas opp i landbruksnettverket regionalt og i landbruksrådgivende utvalg.

Arealplanlegging: Redusere trafikkutslipp gjennom god arealplanlegging, tilrettelegge for El-biler og bruk av solcelletak.

Energibruk: Bevisstgjøring og informasjonstiltak, eks. møter om klimavennlig isolering, vurderer abonnement på nettbasert verktøy for boligeiere i kommunen med fokus på energisparing.

Holdningsskapende arbeid: Tiltak som både bedrer folkehelsen og gir lavere klimautslipp gis fokus. Videreutvikle kunnskap og engasjement blant barn og unge gjennom barnehage og skole. Miljøfyrtårn-sertifisere minst en barnehage eller skole og være pådriver mot næringslivet om det samme.

Øvrige tiltak: Arbeide for mindre matsvinn og bruk av lokalproduserte matvarer og økologisk dyrka matvarer. Søke KLIMASATS-midler der dette er aktuelt for å komme i gang med tiltak. Arbeide for etablering av treforedlingsindustri i tråd med vedtatt bioøkonomistrategi i Gjøvikregionen.

av Lars Harald Weydahl, avdelingsleder for Areal

Fysak, folkehelse og livsmestring

Konferansens mål er å skape en arena for erfaringsutveksling og kunnskapsdeling knyttet til fysisk aktivitet i skolen, folkehelse og livsmestring. Vi ønsker også å videreformidle erfaringer som er høstet med fysisk aktivitet ved ulike skoler, samt gi innspill og ideer som gjør at FYSAK kan bli en suksess også for andre.

Enten du er skoleeier, rektor eller lærer. Sett av 19. september 2019 og delta på Fysakkonferansen i Søndre Land.

• En fagkonferanse for erfaringsutveksling og kunnskapsdeling •

Arrangør er Søndre Land kommune i samarbeid med Fylkesmannen i Oppland. Med på laget er barne- og ungdomsskoler i Norge som har erfaring med fysisk aktivitet i skolehverdagen, forskningsmiljøer og andre aktører som har arbeidet med FYSAK over lengre tid.

Program og påmelding: www.fysakkonferansen.no

ARRANGØR
Søndre Land kommune
Fylkesmannen i Oppland

FJORDFLYT 2019

FJORDFLYT

15.juni

kl. 17.30

KRÅKVIKA

HOV

SØNDRE LAND

FRIDA
ÅNNEVIK

TID FOR TØMMER 14 - 16 juni

FIEH

FLYTEKUNST
HANNE TYRMI
SKULPTUR I VIKA
INGRUNN MYRLAND

+
BERGEGARDA MANNSKOR

TicketCo.no
Info: facebook.com/FjordFlyt/

Båtbill kr 600

Voksen kr 350

Familie kr 700

2 voksne og 3 barn under 18år

Student/Barn kr 200

8 - 18 år

Barn under 8 år gratis

PÅ FJORDEN

KUNST på Fjordflyt

Billedkunstner Hanne Tyrmi, f. 1954, er invitert til å lage flytekunst til årets Fjordflyt. Tyrmi arbeider innenfor skulptur og installasjon, som ofte kombineres med film, foto og tekst. I hennes kunstnerskap har det kroppsnære og sanselige en framtrødende plass. Den eksperimenterende utforskingen av ulike medier forenes med skulpturelle håndverkstradisjoner, hvor objektene drives fram av en tiltro til materialenes særegne kvaliteter. Tyrmis arbeider tematiserer spørsmål omkring samfunnets fremmedgjørende mekanismer relatert til identitet og kjønn. Tyrmi har en stor kunstnerisk produksjon med mange utsmykninger og utstillinger både nasjonalt og internasjonalt.

”TIDA DET TAR”

Land Kunstforening har i år invitert kunstnerduoen IOMAKA som festivalutstillere for «Tid for Tømmer» 2019. IOMAKA består av Ingunn O. Myrland fra Søndre Land og Ann Kristin Aas fra Hamar (begge f.1976). De har samarbeidet om utstillingsprosjekter siden 2010, blitt offentlig innkjøpt, og har deltatt på en rekke utstillinger i Norge og internasjonalt. Tittelen ”Tida det tar” speiler kunstnerskapene; langsomme prosesser i form av innsamling av materialer, bearbeiding og iscenesettelse, alt håndarbeidet og tankeprosessene som ligger bak. Publikum vil møte bilder, objekter og rominstallasjoner som på ulike måter kommenterer utstillingens tematikk. Det handler om historiefortelling; å skape opplevelser av å gjenkjenne noe, som en erindring, en lagret erfaring. Kunstnerne jakter på det tvetydige; som følelsen av noe vakkert og samtidig ubehagelig. Myrland jobber med utgangspunkt i tekstile materialer som bearbeides med bl.a. plantefarging og søm for å oppnå spennende flater og tredimensjonale uttrykk. Med arbeidene sine søker hun å synliggjøre en form for fysisk erfaring i møtet med naturen; en draging mot det taktile, ved ulike strukturer og overflater. Til arbeidene er det også knyttet et tekstmateriale som sammenfatter utstillingen til en hel fortelling. Aas tar utgangspunkt i naturmaterialer og gjenstander som hun finner. Naturmaterialene anvendes både direkte i verkene, og som utgangspunkt for nye objekter. Hun samler på ting som bærer preg av levd liv: Tingene og materialene bærer sin historie med seg, og ved å plassere de i nye og uventede sammenhenger, skjer det noe i opplevelsen av dem. Til denne utstillingen vil Aas presentere en samling forundringskabinetter med iscenesatte naturobjekter; en visuell filosofering over hennes forhold til naturen ved å rette oppmerksomheten mot dynamikken i verden omkring oss og hverdagens skjulte poesi.

I forbindelse med utstillingen tilbyr kunstnerne to dagers gratis verksted for barn og ungdom mellom 10 til 15 år. Dette vil foregå over to søndager (26. mai og 2. juni). På verkstedene vil de jobbe med plantefarging og papirstøping, med utgangspunkt i innsanket materiale fra nærmiljøet rundt utstillingsstedet. Prosjektet er støttet av Norske Kunstforeninger.

Ta kontakt med Ingunn på tlf: 92859954.

Land Kunstforening vil også kunne ta imot grupper og skoleklasser for kunstformidling utenom de ordinære åpningstidene.

Omvisning og samtale om utstillinga «TIDA DET TAR» på Fjøsgalleriet/Grette gård med kunstnerne: Ingunn O. Myrland og Ann Kristin Aas (IOMAKA)
Lørdag 15. juni kl. 12.00, kl 14.00 og kl. 16 .00

Åpningstider under Tid for Tømmer

Fredag 14. juni: kl 16-17.30
Lørdag 15. juni: kl 11-16.30
Søndag 16. juni kl 12-15 (siste utstillingsdag)

ODNES HOTELL ÅPNER etter hvert DØRENE

Astrid Aadnes har satt i gang et enormt restaureringsprosjekt på Odneshotell. Det står igjen mye arbeid innvendig, men vi kan idag igjen, nyte bygningene utvendig. Planene er å skape en tilrettelagt base den man kan bo og erfare natur; historie; tradisjoner; bygninger; landbruk og kulturlandskap. Odneshotell skal være: Felthotell; kurs-og formidlingsarena; showroom; familiesammenkomster og fremme lokalt samarbeid.

Festivalutstilling «Tid for tømmer» 2019

TIDA DET TAR

Kunstnerduoen
Ingrunn O. Myrland
og Ann Kristin Aas

Fjøsgalleriet, Grette gård, Hov

Lørdag 25. mai til og med
festivalhelga søndag 16. juni

IOMAKA

Åpning lørdag

25. MAI

kl. 12.00

Kunstnerisk innslag
ved kunstnerne

Fjøsgalleriet Grette gård
Grettegutua 13, Hov
200 meter opp i lia fra Hov kirke

Åpent lørdag og søndag 12-15.
Ellers etter avtale med gallerist.

SALGSUTSTILLING

Gratis inngang
Kunstlotteri
Servering

GRATIS KURS

Tekstil- og papirverksted

2 dagers kurs for barn og ungdom
10-15 år. Over to søndager,
26. mai og 2. juni fra kl 12.

Gratis på grunn av støtte fra
Norske kunstforeninger.

Begrenset med plasser.

Påmelding til Ingrunn
på e-post: nurgi@gmail.com

Se nærmere kursbeskrivelse
på facebook.

Arr. Land kunstforening.
www.land-kunstforening.org
Se vår facebookside: Land kunstforening

Søndre Lands glade ungdommer

Her i Søndre Land ligger samholdet og gleden blant ungdom på toppen. Spesielt om sommeren, med stor hjelp fra Randsfjorden og alle bade-/oppholdsplassene og mulighetene de gir oss. Kråkvika, Sagvika og Mølla er bare noen av mange praktkeksemplarer som vi har i kommunen på akkurat dette. Hele sommeren ser du oss ungdommene kose oss, enten det er på Kråkvika, Sagvika, Mølla eller en av de andre flotte stedene vi har i kommunen. Vi er superheldige som kan ta oss en koselig tur med enten en vennegjeng eller familien på en skikkelig fin sommer dag.

En ting til vi er super heldige for er ungdomsklubben vi har her i Søndre Land.: På **tirsdager fra 15.00-19.00** kan vi dra til klubben og få et måltid for en billig penge, henge med venner og til og med kanskje gjøre lekser sammen?

På **fredager er klubben åpen fra klokken 18.00-23.00**. Etter en lang uke på skolen kan du dra på klubben for å ha det bra og ha en super kveld. På vegne av alle ungdommer vil jeg takke for jobben alle ansatte på klubben gjør for oss ungdom. Det er skikkelig fint å være ungdom i Søndre Land kommune!

*Med vennlig hilsen Søndre Land ungdomsråd
v. Magnus Hansen*

JUNGELBOKEN 11-12 MAI 2019

Sjarmerende, fargerik, morsom og tøff JUNGELBOKEN i helga med Hov barne- og Ungdomsteater og Søndre Land kulturskole med alle danse-elevene og band. For en seier! Gratulerer til alle bidragsyttere, store og små. Samarbeid funker, det krever mer, men det blir jo så bra. Veldig stolt kultursjef! Og utsolgt hus. Utrolig godt å oppleve Kultursalen i Hov helt smekkfull av glade folk i alle aldre.

KULTURSKOLEN I SØNDRE LAND

Bilde: Geir Åge Johnsen

DANS Kredans:

Mai Elin Løkken er kulturskolens dansepedagog og koreograf. Gymsalen på Fryal.

FYSISK Teater og Bevegelse:

Undervises av Mai Elin Løkken. Passer godt for de som liker å bevege seg og samtidig spille ut karakter og figurer med kroppen som verktøy. Gymsalen på Fryal/Slus

SPILL med Søndre Land Skolekorps:

Dirigent Sander Willassen og dirigent for aspirantkorpset Solfrid Eriksen. Fløyte, Klarinett, Saksofon, Kornett, Horn, Baryton, Trombone, Tuba og Slagverk.

Lag TEATER med Hov Barne- og Ungdomsteater:

Barne- og Ungdomsteateret i Søndre Land har en over 30 år lang og god tradisjon. Kulturskolen har i mange år hatt et godt samarbeid med teateret. Teateret ledes av Linda Slåttum.

Gaute Schrøder

Vår gitarlærer Gaute gir undervisning i klassisk gitar, el-gitar og bass.

Geir Åge Johnsen

Begynte hos oss høsten 2017, og underviser i trommesett/melodisk.

Anna Naglic

Underviser i klaver på doktorrommet på Fryal.

Solfrid Eriksen

Klarinett og saksofon.

Jan Tore Dreier

Trombone, trompet, kornett og tuba.

Mer informasjon finner du på kulturskolens hjemmeside:

<https://www.sondre-land.kommune.no/enheter/sondre-land-kulturskole/>

Du finner oss også på facebook, ved å søke på Søndre Land Kulturskole.

Søndre Land folkebibliotek

Vi arrangerer forfattermøter, litteraturkvelder, foredrag, teater for store og små året rundt, og vi er medarrangør på **Litteraturfestivalen Bok og Folk, hvert år.** Nytt: **Lesegruppe på kveldstid** den siste torsdagen i måneden fra kl.18 til kl.19, og **en på dagtid kl.11-13** siste tirsdagen i måneden. Her møtes vi for å snakke om månedens bok, velge bok for neste måned, og for å ha en hyggelig stund i litteraturens tegn. Åpent for alle.

I år er det 500 år siden de to første norske bøkene ble trykket, og det feires med **Bokåret 2019.** I den anledningen er vi med på et prosjekt som heter **Moderne Klassikere.** Fire litteraturkritikere har kåret 25 norske bøker skrevet mellom 2013 - 2017 som de mener har størst potensial til å bli klassikere for framtida. Og vi utfordrer våre lånerne: **Hvor mange av de moderne klassikerne klarer du?** Registreringsskjema får du på biblioteket, og en

gullstjerne for hver leste bok.

Om sommeren er det Sommerles som gjelder!

Sommerles er en digital lesekampanje for elever på 1.-7. trinn som varer fra 1. juni til 31. august.

I år foregår historien nord i Norge, og heter «Det blodrøde nordlyset». Det er også nye

og kule premier for de som er med. I fjor var over 100.00 barn med på Sommerles i

Norge, og det ble delt ut nesten hundre tusen premier!

På **sommerles.no** kan du registrere bøker du leser, samle poeng, spille onlinespillet, få kule premier og lesetips, lese sommerlesfortellingen med nytt kapittel hver uke, løse oppgaver og følge med på hva vennene dine leser! Kodeord og premier henter du på biblioteket. I 2018 var Sommerles en suksess i Søndre Land, med rekordhøy deltakelse, vi var blant de beste i antall deltagere og antall leste sider.

Vi satser på like høy deltagelse i år!

Forfatter Ellen Vahr på bokkveld
foto: Marianne Konow

Biblioteket er vertskap for kveldsarrangementet **Tømmerkultur** under Tid for Tømmer: En arena hvor vi tilbyr kunst, musikk og faglig påfyll om tømmerneringen i skjønn forening. Og i år igjen tegner det til å bli en flott kveld! Se program på side 2 i avisa.

Søndre Land folkebibliotek skal være en kunnskaps- og kulturarena som er godt kjent blant og lett tilgjengelig for alle kommunens innbyggere. I tillegg vil vi gjerne være en hyggelig møteplass hvor det er lav terskel og høyt under taket.

Sjekk ut våre nye nettsider under Søndre Land Kommune. Der kan du søke i katalogen vår, logge deg inn i mappa di, lese om kommende arrangementer og mye annet. Eller svipp innom oss på Facebook og Instagram!

Ta kontakt med oss på telefon 61 12 66 50 eller send epost til: sondreland.bibliotek@sondreland.kommune.no.

Bokfinkene Ingvill Solberg og Nina Egge
foto: Marianne Konow

Åpningstider i sommer Fra 25. JUNI til 16. AUGUST:

TIRSDAG: 12.00 – 18.00
ONSDAG: 10.00 – 15.00
TORSDAG: 10.00 – 15.00

VANLIG ÅPNINGSTID FRA 20. AUGUST:

TIRSDAG: 12.00 - 19.00
ONSDAG: 10.00 - 15.00
TORSDAG: 12.00 - 19.00
FREDAG: 10.00 - 15.00

Boklansering av HØYT SPILL - en bok av Kari-Anne Karlsen

Kultursalen i Hov lørdag 1. juni kl. 13.00.

Boka er en lokalt forankret krigshistorie som bygger på etterlatte manuskripter fra folk i Søndre Land, samt nærmere 70 intervjuer av bygdefolk. Karlsen har også hentet mye materiale fra avisartikler, publisert krigshistorie og Riksarkivet.

PROGRAM

1. Kari-Anne Karlsen: Om de lokale krigshandlingene i Holmen.

Keramiker og lærer, utdannet SHKS, Kunst- og håndverksskolen i Oslo, 1.avd. spes.ped. Flere separatutstillinger og kollektiv utstillinger.

2. Torgrim Titlestad: Om Aktion Almenrausch hvor Leikny og Olaug Karlsen ble arrestert.

Professor, dr.philos og forfatter, har skrevet flere bøker om mostandskampen i Norge. Doktoravhandling: "Stalins skygge". Står bak utgivelsen av det historiske islandske epos "Flatøybok".

3. Ole Christian Dalby: Om flyslippet på Innersetermyra.

Befalsskole, lærerhøgskole og historiestudier ved Universitetet i Trondheim. Fire kontingenter ved den norske FN-bataljonen i Sør-Libanon og 17 år ved Krigsskolen i Oslo.

Utstilling i rådhusets foajé:

Fotografier, hvorav mange er tatt av tyske soldater, og avisutklipp om lokal krigshistorie. Boksalg på lanseringen 1.juni og under Tid for Tømmer 15. juni i Hov. Utgis på Omnibus, selges av Saga Bok (nettbutikk) og ellers lokalt i kommunen.

Velkommen. Servering. Gratis inngang.

Over: Kaptein Lehmann, Peder Kleven og Olaug Karlsen (senere Titlestad). Bildet er tatt på gardsplassen på Nordre Granum, Berthas Bakerier.

Bokutgivelsen er støttet av Forsvarsdepartementet og Søndre Land kommune.

Over: Nordre Granum, til høyre: Leikny Karlsen

Det skrives og utgis bøker i Søndre Land

På snaut ett år har tre innbyggere i Søndre Land, som har eller hadde helt andre yrker, enn forfatterskap, gitt ut en bok eller er i ferd med å utgi en bok de brenner for, på ulike måter. Vi trenger alle å speile vår egen historie, og skrift i bøker er en utmerket måte å gjøre dette for oss i dag og framtidens lesere. Vi spurte: Hva handler bøkene om? Hvorfor skrive bok og hvorfor akkurat nå?

Kari-Anne Karlsen v. minnesteinen som er reist ved Buahaugen og Rabalen i 2015

For meg har det vært mange historier som har svirret i lufta – noe har vært overdrevent, noe har vært sant, og nesten sant. Mitt tema er hva som

skjedde i Søndre Land i tida 1940 – 45. Det var aktive motstandsfolk i min familie, og en del er godt beskrevet fra før, men det er ting

som ikke har kommet fram. I januar 2017 ble jeg sittende med kneartrose – det var begrenset hva jeg kunne ta meg til. Jeg ville sortere det far hadde skrevet og skrive det inn på data for eventuelt å kunne gi et eksemplar til museet på Dokka (Randsfjordmuseet). Etterhvert fikk jeg kontakt med Ole Christian Dalby som sitter på et fantastisk arkiv, samt at han vet veldig mye sjøl. Jeg har vært fokusert på å skrive dokumentarisk, med henvisninger til bøker, avisartikler og dokumenter om temaet, og jeg har hatt god tilgang på materiale. Min tanke har vært at det har vært viktig å ta vare på historia, hvordan var den egentlig, hva hadde skjedd.

SKARET – tre generasjoners liv og virke på småbruket i Kilbotn: Farfar vokste opp som en av sju søsken på en middels stor eiendom kalt Kjølén i bygda Kilbotn i Harstad.

Helge Røyne: Jeg skriver historien om Arne Refstad, et menneske som har levd et liv i stor grad «**Utafor ramma**», bokens tittel. Jeg traff ham tilfeldig på en tur til Gdansk i Polen i september 2017. Vi ble sittende utover kvelden og jeg skjønnte snart at dette var en kar utenom det vanlige. Ideen til ei bok tok form, men i første omgang tok jeg kontakt med Thor Gotaas, som mente at jeg bare skulle sette i gang. «Skriv sjøl, gjør det enkelt og sett i gang.» Arne Refstad er barnehjemsbarn og hadde en tøff oppvekst. Han er en allsidig kar, og har jobba som bilmekaniker, bokselger, selfanger, sjømann, i tillegg til at han har vært i norgestoppen både som speedwaykjører og skihopper. Han er også kunst-håndverker med store drikkehorn som spesialitet. Jeg prøver å få boka ferdig til lansering i september.

Farmor og farfar gifta seg i 1909. Paret fikk seg i 1909 opp et lite hus og småbruket på 35 mål fikk navnet "Myrland". Sida mamma og pappa overtok i 1941, omtrent samtidig med at jeg ble født, har jeg hatt det privilegium å få vokse opp i Skaret sammen med mine vel fire år yngre tvillingsøsken, og med våre foreldre og våre besteforeldre på farsida. Sida jeg er farmor og farfars eldste barnebarn, har jeg ment at boka om Skaret vil kunne gi alle barnebarna med røtter i Skaret verdifull informasjon om hvordan levekårene for alle tre generasjonene har vært. Farfar var en svært hendt (nevedyktig)

Det er viktig fordi ingen av oss er noen ungsauer lenger. Arne blir 79 år i november og sier stadig at han har ikke tid til å daue, men man vet aldri med en som finner på så mye rart.

På bildet: Helge og Arne

mann, bygde mølle i elva, som flaut gjennom eiendommen, og dyrka havre og bygg som han malte i mølla. Jeg har også prøvd å få fram hvordan mine foreldre på hver sin måte har arbeidd på småbruket og gitt oss unger gode oppvekstforhold. Det var mor mi som var den virkelige bonden i Skaret, fordi far min i lange perioder hadde sitt virke til sjøs. Dessuten kom mamma til å bety mye for mange sambygdinger og fremmede som oppsøkte henne for å få hjelp mot fysiske plager og lidelser. Hun "leste på dem" og kunne stoppe blødninger. Pappa hadde egen båt og fikk med seg et notlag, som jevnlig drifta etter sei og sild. Småbruket ble solgt ut av familien i 2013. Av den grunn følte det også riktig å skrive denne boka.

Mikal Myrland, .

Boka utgitt i juli i 2018, er utsolgt, men kan lånes på biblioteket i Hov.

Velkommen til åpning av OPPISTUA - en MUSEUMSLAB

Lørdag 15. juni kl.12.30:

Kultursjefen i Søndre Land, Tone Gellein åpner Oppistua og klipper snor.

HOV FØR, NÅ og I FRAMTIDA

Pappaktivitet for alle:

Vi inviterer alle til være med og bygge fremtidens Hov i papp. Tettstedet Hov har forandret seg mye siden Oppistua ble bygget i 1820.

Nå er Oppistua den eldste av de opprinnelige bygningene i Hov, og fortsatt rives det og bygges nytt.

Hvordan kommer Hov til å se ut om 100 år?

Hvordan ville det sett ut hvis DU fikk bestemme?

Åpent hus fram til klokka 16.00
Kake og kaffe.

RANDSFJORD-
MUSEET

Oppistua ble i 2014 foreslått som formidlingssted for musset. Initiativet kom fra museet og frivilligsentralen. Kommunen tok utfordringen og FSK (Formannskapet) vedtok den videre bruken samtidig med at kommunen i samarbeid med museet overtok et utvalg gjenstander fra Edith Vesterås' private museumssamling. Menighetskontoret som brukte lokalene på det tidspunktet, måtte første flyttes inn i rådhuset - en arealkabala måtte gå opp. En lengre prosess med å finansiere istandsetting innvendig og utvendig startet. Og høsten 2017 var finansiering fra både kommune og Oppland fylke på plass.

Amundstumarsjen & Villblomstens Dag

Søndag 16. juni kl. 09.30 -15.00

Turmarsj fra Gamleskolen i Ringelia til **husmannsplassen Øvre Amundstuen** arrangeres for 27. gang. Påmelding og oppmøte på Gamleskolen fra kl. 09.30. Det er også **Villblomstens Dag** og vi får følge av Randsfjordmuseets botaniker Eike Müller på turen, som vil fortelle om blomstene vi finner på veien. Om du har plukket noen fine blomster langs stien får du hjelp til å lage noe spennende av dem!

Kafeen er åpen fra kl. 10.30 for de som ikke vil gå stien, men kjøre rett opp til husmannsplassen.

Sally Græsdahl fra Randsfjordmuseet har nok «flyttet inn» i husmannsstua og da er det naturlig å synge Amundstusangen med tekst av Hans Ludvig Fredheim og musikk av Erland Jensen. Vi håper også at Erland kan være der med sin gitar.

Deltakeravgift kr 100,- for voksne.

Gudstjeneste kl. 12.00 på husmannstunet med sogneprest Gitte Bergstuen. Kollekt til inntekt for Gamleskolen og Amundstuen.

Velkommen til en fin dag for hele familien!

RANDSFJORD-
MUSEET

Seterdager gjennom hele juli på **LANDS MUSEUM**

Hver torsdag gjennom hele juli har vi åpen seter på Lands Museum. Vi inviterer til aktiviteter i Røstetunet og på Rudsetra. På seterdagene er det mange spennende og lærerike gjøremål for både små og store. Noen **dyr og ponniridning** for barn er på plass.

Land kunstforening har sin **sommerutstilling** i Utstillingsrommet. Museumsbutikken **Landhandelen er åpen** hver dag, og i kaféen er det sommerlig servering med både rømmegrøt, kaffe og kaker på menyen.

De øvrige aktiviteter vil variere noe fra uke til uke: På seterdagene kan man blant annet bli med på **ystring, plantefarging, brødbaking, spinning, flatbrødbakst, såpekoking mm.**

Velkommen til skikkelig gammeldags sommeridyll, og få med deg en guidet tur innom de gamle husene på Lands Museum.

Under seterdagene er det åpent fra kl. 11.00 - 15.00. Pris 100,- /50,- barn under 4. år gratis, familie 250,-

Se detaljert program på Facebook

Seterdagene er: 4. juli, 11. juli, 18. juli og 25. juli 2019

Frivilligsentralen

Sommerens TURER OG AKTIVTETER:

Dagstur til Lillehammer og Maihaugen 19. juni.

Avreise Fladsrudtomta kl. 08.45. Vandretreaater og omvisninger i husene. Servering: Rundstykke og kaffe. Vi spiser 2 retters middag på Rustad hotell på Sjusjøen før vi reiser hjem.
Pris for hele turen kr. 600,- (inkludert reise, omvisning og mat).
Påmeldingsfrist: 7. juni

Dagstur til Brumunddal tirsdag 25. juni. Vi inviterer beboere på Hovli sykehjem, Eldresenteret, Dagsenteret i Hovlihagen, og alle kommunens eldre. Turen går til Wood hotel som er verdens høyeste trehus. Vi har mulighet for å ta med oss rullestoler på turen. Servering: 2 retters middag, kaffe og kringle.

Pris for hele turen: kr. 200,- (alt inkludert)

Påmeldingsfrist: 18. juni

Årets Aktivitetsdager på Vassendlandet. 14. - 16. august.

Påmeldingsfrist 17. juni. Aktiviteter som energikamp, førstehjelp, fiske, stafetter, hundspann, orientering, bading og skyting for de eldste.

Alder: For barn som begynner i 2. klasse til og med de som begynner i 7. klasse (ved ledige plasser ta kontakt for de som er litt eldre).

Påmeldingsfrist: 17. juni

Dagstur til Kistefosmuseet og Hadeland Glassverk 28. august.

Turen går i år til Jevnaker. Med besøk på Hadeland Glassverk, Kistefos-museet og bespisning på Oldemors Karjol.

Arrangeres sammen kulturkontoret og Den Kulturelle Spaserstokken/DKSS.

I løpet av året tilbyr vi barn og unge både Vinteraktivitetsdag, Skolestarterdag, Aktivitetsdager og Juleverksted. Dette er trivelige tilbud der barn og voksne i alle aldre møtes.

Vi arrangerer også hyggekvelder på Frivilligsentralen i Hov 1-2 ganger pr år, Seniorfester i samarbeid med Søndre Land Ungdomsskole 1-2 ganger pr år, alltid med mat tilberedt av kommunens flinke ungdomsskoleelever.

Over: Tur til Hamar og Domkirkeodden i 2018

Til venstre: Hyggekveld m. Geir Aage Sogn og Espen H. Olsen.

TID FOR TØMMER på Frivilligsentralen:

LØRDAG 15. JUNI kl. 10.30 – 15.00

Ragnvald Einbu og Anthony Caldecourt har utstilling på Landingsplassen og Jørn Ole Steina har bildeutstilling på Møteplassen.

Svea Kennel kommer på besøk med noen av valpene de har. Flere stands og servering.

Søndre Land demensforening gjentar suksessen med loppemarked under «Tid for tømmer festivalen». som går av stabelen den 14. til den 16. juni. Vi ønsker oss lopper av ymse slag, men IKKE store møbler og klær, kaffekrus og potteskjulere. Loppene kan leveres hos Åse Raa som bor i Smedvegen 3 i Hov.

Vi tar i mot torsdag 13. juni kl. 17.00 - 19.00.

Da håper vi at mange rydder skuffer og skap og gir til Demensforeninga. Pengene går til de demente i kommunen, både de som bor hjemme og de som er på Hovli.

På forhånd takker vi for responsen.

Hele juni og august: Åpent hverdager kl. 09 -14.30.

Sommerallsang på Hovli: tirsdag 11. juni kl. 11.00.

Leksehjelp, elever i barneskolen, siste mandag før ferien:

3. juni. Oppstart etter ferien: 26. august

Slagtreff: Tirsdag 27. august. kl. 18.00. Pris kr. 25,-.

Turer for alle på onsdager kl. 10.30

Landingsplassen: åpen fra kl. 12.00 alle onsdager i juni og august, stengt på turdagene 19.6 og 28.8. (åresalg, kaffe, quiz)

Sjakk: kl. 15-16.30, siste før sommerferien 19. juni

Oppstart igjen 28. august.

Knerte -Treff:kl. 11.00 – 14.00, 14. juni og 29. august.

Selvhjelpsgruppe for mennesker med ME: kl. 12.00 - 14.00

20. juni og 29. august.

Sang og bevegelse til musikk, på Hovli kl. 11.30, 29. 8.

Sommerstengt 1. juli – 5. august.

Frivilligsentralen ønsker alle en knakande god sommer!

Sommerkonsert i Hov kirke onsdag 12. juni kl. 19.00

Søndre Land kirkekor, Biri og Snertingdal kantori syngeren sommeren inn.

Gratis inngang
Kollekt ved utgangen

Lausgarda grendelag inviterer til Trekkspilltreff i Johs Minne Fredag 14. juni kl. 18.30.

Trekkspillentusiaster i alle divisjoner bidrar med musikk for underholdning og dans og noen av de du kommer til å høre denne kvelden er **Moss trekkspillorkester, Alf Slåttsveen m/Totenkara, Lausgarda trekkspillklubb, Trekkspillkameratene Moelv, Stasjonskara og Lars Gundersen.**

Gratis inngang, men salg av mat, drikke og selvsagt lodd! Følg med på Facebooksiden til Lausgarda grendelag og plakater for nærmere informasjon.

Håper riktig mange har mulighet til å komme og more seg i Lausgarda denne kvelden, velkommen skal dere være!

Kirken i Land holder utendørs gudstjeneste i Odneshakken (v. Bjørnen i Odnesh)
Søndag 23. juni kl. 11.00
med sogneprest Gitte Bergstuen.

Søndre Land Næringsforening

ble stiftet 18. april 2018

Vårt mål er å jobbe med nettverksbygging, markedsføre og synliggjøre kommunens næringsliv både ovenfor kommunen som stor innkjøper og eksternt mot markedet, samt være en høringsinstans og pådriver i kommunale saker.

I tillegg mener vi det er behov for at næringslivet i Søndre Land står sammen og i fellesskap arbeider for å sette saker på dagsorden. Det er vi i næringslivet som best vet hva som skal til for å få økt aktivitet blant eksisterende næringsliv og gjøre kommunen attraktiv for nye virksomheter.

Vi ønsker nye medlemmer velkommen!

Se nettsiden vår <https://slnf.no/> og ta gjerne kontakt.

TELEFON **61 12 60 00**

- ☞ Kafeteria
- ☞ Selskapslokaler
- ☞ Hytteutleie
- ☞ Catering
- ☞ Utleie av utstyr, dekketøy, stoler, bord etc.

Se vår hjemmeside
www.bjornen.no
for mer informasjon.

ÅPEN KAFETERIA
Mandag - Lørdag kl. 09-21
Søndag kl. 10-21

Vi ønsker alle sammen en riktig fin sommer.

DAMSLÆPP på Vesle Sandungen Mandag den 10.juni (2. pinsedag)

Programpunkt 0 på Tid for Tømmer og mulig en videovisning på Tømmerkultur 14. juni.

Vi prøver oss på en liten demonstrasjon av hvordan vannets krefter klarte å frakte tømmer ned til Randsfjorden.

Det vil være folk på Vesle Sandungen fra kl. 11.00, slik at skuelystne kan se seg litt om på selve damanlegget. Vi har folk der opp som kan fortelle mye om fløterhistorien i Lomsdalsvassdraget.

Damslæpp skjer kl. 13.00

For sykkelentusiaster er det mange alternativer. Man kan sykle opp ved «Mobil» ved Fluberg bru, Liåsvegen eller Lomsjøvegen. For andre kan det være aktuelt å få noen til å kjøre sykler opp til Vesle Sandungen og sykle ned til bygds.

Fyll opp bilene, da det er begrenset med parkeringsplasser oppe på Sandungen. Det anbefales å ta en stopp ved fløtermonteren som ligger langs veien på Åmot.

Søndre Land Jeger og Fisk vil ha salg av enkel mat og drikke på Lomsjøkula.

Avslutningsvis, kan man etter eget ønske legge turen innom badeplassen på Sææn, der det er grill som kan benyttes.

Vel møtt!! Hele Vestsida

Leif Anders Wentzel, Trond Nagell Dahl og Viggo Sandvik med **finalekonsert på RINGELIEN!**

Etter 15 år som offentlige arrangører for ulike kulturopplevelser i Møkkjelleren på Ringelien Gård, tenker vi nå - Aud Sigrid og Lars Holst at det kanskje holder.... Vi vil for øvrig være åpne for private arrangementer og eksterne arrangører på forespørsel.

Vi avslutter med stil og musikalsk glede og håper å fylle Møkkjelleren med entusiastiske musikkvenner:

**Fredag 7. juni (fredag før pinseften)
kl. 20.00.**

Nils Harald Mæhlum vil ta seg av det tekniske slik han har gjort så mange ganger før i Møkkjelleren.

Billetter på e-post: lars@ringelien eller mobil 91704114.
Billettpris kr 299,-.

Salg av mat og drikke.
Velkommen til oss!

VELKOMMEN til TID FOR TØMMER

– en bygdefestival i Søndre Land

MARKEDSDAG

På lørdagen vil det myldre av liv i Hov sentrum.

Dersom du ikke har meldt deg på med stand, send en e-post til tidfortommer@sondre-land.kommune.no så finner vi en plass!

Festivalavisen og kulturnytt for juni, juli og august har fått nytt navn: **Sommer i Land**

Frist for stoff til septemberutgaven av kulturnytt: Onsdag 7. august kl. 14.00
epost: kulturkalender@sondre-land.kommune.no.

For sjettede år på rad arrangeres «Tid for Tømmer – en bygdefestival» i midten av juni her i Søndre Land. I dag er festivalen blitt et årlig samlingspunkt for folk i hele kommunen, en konsertarena, faglig påfyll, motbakkeløp, kunst og mye mer!

Festivalstyre:

I desember 2017 vedtok formannskapet i Søndre Land at Tid for Tømmer skulle styres av et festivalstyre bestående av representanter fra handelsforeningen, Fjordflyt, Fra Fjord til Helvete, Land Kunstforening, skogbruksnæringen, politisk representant og avdeling for kultur, idrett og fritid. Festivalstyret har i år bestått av:

Erle Lindberg, Jon Balke, Lars Bjørnsveen, Else-Berit Røyne, Ingeborg Engelién Andresen, Paul Øksne, Jon Odden, Jens Mørch og Sander Willassen.

Layout: Tone Gellein/Marianne Konow

Redaksjon: Kulturkontoret

Foto: Marianne Konow, og andre på kultur (forbehold om endringer og feil)

foto: Marianne Konow

14.-16. juni 2019

FJORDFLYT Konsert
& kunst

MOTBakk
"Fra Fjord til

UNGDOMSKlubb
i Kråkvika

T
film

TID FOR

Bygdefestivalen i Søndre Land realiseres av

Jon Balke ✕ Søndre Land IL ✕ Inger Hagen ✕
Sander Willassen ✕ Einar Struksnæs ✕ Freddy
Edwardsen ✕ Signe Fløystad Aune ✕ Pål
Odnes
✕ Roger Vestrum ✕ Ingrunn O. Myrland ✕

Tor Arne Brekne ✕ August Lindbråten ✕ Anna
Øiom Hagenborg ✕ Sander Holte ✕ Markus
Midteng Vikersveen ✕ Kjell-Arne Jensen ✕ Lars
Bjørnsveen ✕ Paul Øksne ✕ Jon Odden ✕ Tove
Mette Stensvold ✕ Kine Boie Sørhagen

Marit Hultman/
Frivilligsentralen
✕ Tone Myskja ✕
Lands Museumslag
✕ Svein Jøsendahl
✕ Erle Lindberg
✕ Randsfjord
Handel ✕ KIWI ✕
Lise Sørhagen
Haugen ✕ Land
Kunstforening
✕ Lars Erik Narmo

foto: Marianne Konow

Søndre Land folkebibliotek ✕ Tone Gellein ✕
Søndre Land kulturskole ✕ Tobias Jevnesveen ✕
Amalie Noraker Pettersen ✕ Jonas Sandsengen
Tollefsrud ✕ Magnus Hansen ✕ Sigurd Bøe
Stenseng ✕ Land
Trykkeri ✕ Grette Gård
og Galleri ✕ Søndre Land
handelsforening ✕ Else-
Berit Røyne ✕ Alf Bergum ✕
Helge Røyne ✕ Viken Skog
✕ Rema 1000 ✕ Komité
for Lokalsamfunn ✕ Trym

✕ Roger Fløttum
✕ Lars Adrian
Rebbestad ✕
Linda Chalin ✕
Laila Haugen
Madsstuen ✕ Åge
Madsstuen ✕ Anne
Marie Hauger ✕
Roy Ove Granheim
✕ Brit Nilsen ✕
Svein Nilsen ✕

✕ Marit Øvtaas Jørgensen ✕ Elisabeth Hanshus
Edwardsen ✕ Lars Jansen ✕ Perlie Roda Jansen
✕ Nils Kristian Blom ✕ Søndre Land skogeierlag
✕ Magnus Øverlier ✕ Magnus Hansen ✕ Jenni
Øiom Askvig ✕ Sigurd Bøe Stenseng ✕ Markus

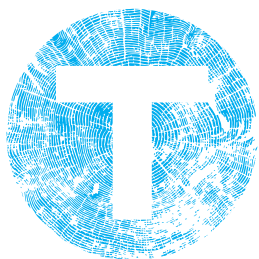
Midteng Vikersveen ✕ Åsne
Walbye Sørhagen ✕ Dina
Haug Tvinnereim ✕ Thor
Remy Bakke ✕ Tuva Olsen
Simensen ✕ Linn Merete
Bergehagen ✕ Søren Lose
✕ Randsfjordmuseet ✕ Sally
Ann Græsdahl ✕ Rangvald

Leonard O. Røen ✕ Einbu ✕ Mette Kalstad ✕ Torunn Heggen ✕
Sander Willassen ✕ Kristin Brynjulvsrud ✕ Mattis Myrland ✕ Bjørnar
✕ SLUKET/
Hagen ✕ Marianne Hagen ✕ Ingrunn Myrland ✕
Klubbstyret ✕ Ole Fandem ✕ Ronny Løken ✕ Susanne Hoel ✕
✕ Aleksander ✕ Jennifer Myskja Balke ✕ Anders Hagen ✕ Jo Inge
Beritsveen ✕ Dalland

Bygdefestival i Søndre Land

“LØP
i Helvete”
VEDskulptur
kunstUTSTILLING
Fjøs Galleriet Grette
MARKED & TORG
museums LAB
Oppistua
ØMMERKULTUR
skogforedrag musikk

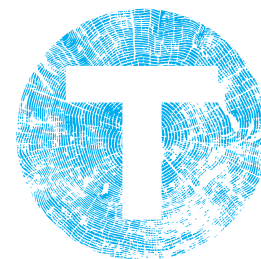
R TØMMER

TID FOR TØMMER

Bygdefestival i Søndre Land

FESTIVALPROGRAM 14.- 16. juni 2019

PROGRAMPUNKT 0

Damsløppet i Lomsdalen

Mandag 10. juni (2. pinsedag)

kl. 13.00

FREDAG 14. JUNI

KL. 16.00 - 17.30:

Åpen festivalutstilling på Galleri Grette/Fjøsgalleriet

KL. 18.00: OFFISIELL ÅPNING av TID FOR TØMMER 2019

og årets vedskulptur på Øvre Fall med **Jon Odden**, leder for Komité for Lokalsamfunn

Festivalorkester

Veteranbilkortesje til Hov

Arrangør.: Land Kunstforening

KL. 18.00-23.00:

UNGDOMSKlubb i Kråkvika

Grilling, volleyball, tømmerhinderløype i vann! m.m.

KL. 18.30-21.30:

TØMMERKULTUR i

Søndre Land folkebibliotek:

Foredrag med:

- **Søren Lose**

- **Bjørn Kåre Myskja**

- **Ole Jonny Kalstad**

- **Musikk: Minikonsert med "For Glem Oss Ei"**

Servering ved Land Catering

UTSTILLINGER :

Land kunstforening presenterer Festivalutstilling med "IOMAKA" - Ingrunn O Myrland og Ann Kristin Aas

Fjøsgalleriet på Grette Gård

Åpent fredag-søndag.

Frivilligsentralen viser bilder av Anthony Caldecourt, Ragnvald Einbu og Jørn Ole Steina - lørdag.

Hanne Tyrmi lager flytekunst på Fjordflyt.

LØRDAG 15. JUNI

BORGERDUGURD & MARKEDSDAG

KL. 10.00 - 15.00:

ÅPENT HUS med kafé på

Ungdommens Hus, masse aktiviteter for barn og unge.

Salgsboder og marked, hoppeslott!

KL. 10.00 - 15.00

Åpent **Søndre Land folkebibliotek m boksalg**

Åpent **Ungdommens Hus**

m.aktiviteter og kafé for alle.

KL. 10.30-15.00: Frivilligsentralen m. kunstutstillinger, valper og servering.

KL. 11.00: Dugurd/Felles lunsj

(fri lunsj fra butikkene i Hov, ved Ungdommens Hus)

KL. 12.00 - 14.30: Festivalscene med underholdning: Sang og musikk.

KL. 12.00 «Fra Fjord til Helvete»

Knut Solhaug er speaker!

Premieutdeling på scena.

KL. 12.00 - 16.00: Festivalutstilling med "IOMAKA": Omvisning kl. 12.00

Fjøsgalleriet på Grette Gård

KL. 12.30: Offisiell åpning av

OPPISTUA - MuseumsLab

ca. KL.13.15: Historisk vandring i Hov sentrum med Land museumslag og arkeolog Lars Erik Narmo. Oppmøte på Oppistua kl. 12.30.

KL. 14.00: Omvisning på Fjøsgalleriet på Grette Gård

KL. 15.00 : Aksjon Turmål,

Hovsrunden fra Frivilligsentralen.

KL. 16.00: Omvisning på Fjøsgalleriet på Grette Gård

FJORDFLYT

KL. 17.30: Konsert i Kråkvika på

Randsfjorden og ferja «Rand»

Frida Annevik

FIEH

Stor takk til Kolbjørn og Unn Haug for ferja «Rand» i alle år!

Billettpriser: Familie kr. 700,- (2 voksne og inntil 2 barn/ungdom 8-18 år) / Voksne kr. 350 / Ungdom/student kr. 200,- / Barn under 8 år gratis /Båtbillett kr. 600,-.

Billetter på www.ticketco.no, i Kråkvika (med betalingsterminal).

KL. 20.00: Pubkveld på nye Hovland/ Land Catering, Konsert med **LAND ROVERS**, ca. fra kl. 22.00

SØNDAG 16. JUNI

UTE I GRENENE:

AMUNDSTUMARSJEN

kl. 09.30 - 15.00

KL. 12.00: Utendørs gudstjeneste i på Amundsstuen med sogneprest Gitte Bergstuen

KL. 12.00 - 16.00: Galleri Grette,

Fjøsgalleriet på Grette Gård

Åpen utstilling.

kl. 19.00: Kino Ut og Stjæle hester

Informasjon og kontakt:

tidfortommer@sondre-land.kommune.no

Sander Willassen, kultur,

mob: 9750 6902

Tone Gellein, kultur

mob: 9065 2603

Festivalkoordinatør:

Trym Leonard O. Røen.

Tlf: 6112 6400

www.sondre-land.kommune.no
og finn oss på

Facebook

Tid for Tømmer 2019

